

УДК 711.582:[656.71:504.7](045)

Авдєєва Н.Ю.⁴, *к. арх., доцент,*
Ковтун Т.О., *магістр*

Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна

ОСНОВНІ ЕТАПИ РЕКОНСТРУКЦІЇ МІЖНАРОДНИХ АЕРОПОРТІВ

В статті розглядаються особливості перепланування міжнародних аеровокзалів, проблеми їх вдосконалення при виявленні основних етапів реконструкції. Надається аналіз проблем на етапах реконструкції аеропортів в умовах розвитку інфраструктури і збільшення авіаперевезень, вдосконалення архітектурно-планувальних рішень аеровокзалів, зі створенням терміналу з додатковими елементами безпеки засобами архітектури.

Ключові слова: *реконструкція аеровокзалів, аеровокзальний комплекс, термінал з елементами додаткової безпеки, архітектура, міжнародний аеропорт.*

Постановка проблеми. Для України необхідно мати мережу сучасних аеропортів, яка б відповідала поточній та довготривалій реалізації потреб населення в авіаційних перевезеннях. В даний час потужність вітчизняних аеровокзалів застаріла, що впливає на їх функціонування, тому з'являється потреба перепланування аеровокзалу в сучасний термінал. На сьогоднішній день потужність, планування та архітектура більшості будівель регіональних аеропортів України не задовольняють сучасні вимоги споживача, проте стан конструкцій дозволяє їх підсилити та експлуатувати досить тривалий час шляхом повної або часткової реконструкції.

На даний час актуальним є дослідження проблеми вдосконалення, реконструкції та дослідження особливостей перепланування Міжнародних аеровокзалів України.

Аналіз останніх досліджень і публікацій з теми. Окремим аспектам архітектурних рішень проектування та практиці

⁴ © Авдєєва Н.Ю., Ковтун Т.О.

будівництва аеровокзалів та аеропортів присвячено значна кількість наукових робіт вітчизняних вчених (В.Г. Локшин, А.Б. Бабков, Н.В. Кожевін, О.В. Семікіна) [1, 2]. Розробці комплексних методів проектування, реконструкції та функціонування аеровокзалів внутрішніх і міжнародних ліній присвячені роботи науково-дослідного інституту «Украеропроект».

Мета статті. Визначити основні етапи реконструкції міжнародних аеровокзалів, проаналізувавши закордонний та вітчизняний досвід основних етапів реконструкції аеровокзалів.

Основна частина. Закордонний досвід розглянуто на багатьох прикладах перепланування аеропортів зі створенням багатофункціональних терміналів таких як аеропорти: «Гейдар Алієв», «Шереметьєво», «Падерборн-Ліппштадт».

У процесі дослідження фахівцями було виділено наступні види реконструкції зарубіжних міжнародних аеровокзалів: 1) часткова (12 %) ; 2) повна (21-34%); 3) комплексна (34-50%) (рис.1).

Рис. 1. Види реконструкції

Вітчизняний досвід перепланування аеровокзальних комплексів при їх реконструкції не такий великий, хоча має тенденцію стрімко розвивається. Виявлено, що у невеликих містах, в яких розташовані занедбані аеровокзали, було проведено реконструкцію та перероблено їх на нові термінали. Прикладами таких аеропортів є аеропорти: «Запоріжжя», «Харків»,

«Дніпропетровськ», «Львів».

Реконструкція будівель і споруд аеропортів – це їх переобладнання з метою часткової чи повної зміни функціонального призначення, облаштування нового ефективного обладнання, приведення до відповідності в зв'язку зі зміною нормативних вимог, покращення забудови, що пов'язане зі зміною комплексних рішень планування чи благоустрою території, розташуванням на ній нових будівель чи споруд, транспортних комунікацій, інженерних мереж, обладнання систем керування повітряним рухом, радіонавігації і приземлення повітряних суден та організацією соціально-побутового обслуговування.

Процес реконструкції міжнародних аеропортів ґрунтується на всіх існуючих методах, видах і способах реконструкції, які розглядають всі можливі фактори та беруть участь в процесі реконструкції. Особливо це стосується аеропортів у Чернівцях, Івано-Франківську, Вінниці, які на сьогоднішній день застаріли та мають проблеми в сучасному функціонуванні.

Комплексна реконструкція аеровокзалів є перебудовою з метою задовольнити сучасні вимоги споживача, створити додаткові функції, використання нового обладнання, найбільш зручного для перебування пасажирів, поліпшення якості забудови території в умовах реконструкції, в тому числі, приведення до відповідності з сучасними збільшеними нормативними вимогами [4].

Досліджуючи вітчизняний досвід реконструкції міжнародних аеровокзалів, було виявлено наступні етапи реконструкції:

І етап реконструкції – проводиться аналіз місця розташування аеропорту, доступність до центру міста, основних місць трудової діяльності, а також об'єктам соціального і культурно-побутового обслуговування; аналіз інтенсивності руху транспорту на ділянці, де проводиться реконструкція; облік доступності зупинок громадського транспорту до аеропорту, з урахуванням пересування маломобільних груп населення; аналіз доступності залізничного транспорту до аеровокзалу; аналіз доступності центрів міської активності до території аеропорту; аналіз доступності житлової забудови до

території аеропорту.

Перераховані складові першого етапу реконструкції повинні відповідати чинній нормативно-правовій базі. При послідовності проведення реконструкції в процесі дослідження повинна бути врахована методологія сучасного підходу до дослідження та аналізу містобудівних об'єктів.

II етап реконструкції – визначається організація благоустрою території, на якій розміщується аеровокзал, який підлягає реконструкції. Основою даного етапу реконструкції є: збереження існуючих та створення нових санітарно-захисних зон; процес організації площі благоустрою території аеропорту; збереження існуючих зелених насаджень та запобігання їх вирубки за рахунок створення охоронних зелених зон; організація місць перепочинку та очікування пасажирів; реконструкція території паркінгу та привокзальної площі; можливість озеленення окремих груп будівель аеропорту; організація транспортно-пішохідної доступності з урахуванням зелених зон; організація аеровокзалу з урахуванням формування відкритих панорам і видових точок.

Основні вимоги, викладені у другому етапі планування, повинні відповідати чинним нормативним документам на території України, протипожежним, санітарно-гігієнічним, конструктивним, технологічним вимог, які спрямовані на створення сприятливих умов перебування.

III етап реконструкції – визначається організація архітектурно-типологічної структури аеровокзалу, яка включає: формування структури будівлі по заданій функції; упорядкування функціональної структури і планування аеровокзалу; поліпшення функціональних процесів будівлі в умовах комплексної реконструкції; вивчення вимог до планування аеровокзалу, що реконструюється; взаємодоступність аеровокзалу; розвиток архітектурно-композиційної структури зі збереженням початкової архітектурної композиції на рівні генерального плану; можливість створення охоронюваних територій; комплексна реконструкція інженерного обладнання території.

Перераховані вимоги третього етапу реконструкції, який ґрунтується на архітектурно-типологічній організації ділянки реконструкції, враховують сформовані умови аеропорту. Це простежується в можливості проведення комплексного аналізу території ділянки реконструкції, яка ґрунтується на архітектурно-планувальних, функціональних, типологічних, територіальних, конструктивно-технічних, ідейно-художніх і об'ємно-просторових характеристик, які відповідають існуючим нормативно-правовим вимогам.

IV етап реконструкції – проводиться формування архітектурно-композиційної структури аеропорту, основа якої полягає в: формуванні єдиної композиційної вісі ділянки території, що реконструюється; модернізації об'ємно-просторової композиції аеропорту; суміщенні просторових зон території між собою; об'єднанні внутрішнього функціонального простору території; наданні нових образно-художніх характеристик аеропорту.

Перераховані характеристики четвертого етапу реконструкції є вже результативними, так як вони ґрунтуються на глибокому аналізі, який проводився на попередніх етапах. На даному етапі розглядаються об'єкти аеропорту як вже цілісно сформовані та функціонально об'єднані, що вимагає тільки внесення деяких коректив в процес послідовності реконструкції.

Основою даного етапу є: архітектурно-художні, функціонально-планувальні, ідейно-образні, об'ємно просторові, конструктивно-технічні засоби перетворення архітектурного середовища.

Механічне включення існуючої будівлі в новий комплекс на практиці призводить до статичності всього комплексу в цілому і одноманітності візуального ряду [3]. Дослідження показали, що виходячи з перерахованих і розглянутих етапів реконструкції, неможливо уявити послідовність реконструкції без будь-якої просторової репрезентації. Якою б не була організація такого явища, в практичних моментах цей розвиток починається з карт і моделювання [5]. Варто зазначити, що

моделювання є найбільш ефективним засобом завершення процесу реконструкції та проектування. Модель дає реальне уявлення про просторову організацію середовища, яке запропоновано проектом реконструкції, а також модель розкриває реальне враження про наслідок проектної діяльності.

Висновки. Отже в процесі дослідження було виявлено основні етапи комплексної послідовності реконструкції аеропортів, яка базується на основних етапах, які включають: аналіз місця розташування аеровокзалу, де проводиться реконструкція, організацію благоустрою території, на якій розміщуються аеровокзал, організацію архітектурно-художньої структури аеропорту. Реконструкція інфраструктури аеропорту повинна вирішуватись комплексно, з урахуванням всіх аспектів проектування: планів, розрізів, фасадів, генерального плану.

У дослідженні було систематизовано основні етапи реконструкції аеровокзалів, які підлягають послідовній систематизації архітектурно-художніх, містобудівних, конструктивно-технічних, функціонально-планувальних, об'ємно-просторових, інженерно-технічних і художніх характеристик аеропортів.

Список використаних джерел:

1. Семикіна О.В. Архітектура бізнес-центрів в системі аеропорту: дис. канд. наук: 18.00.02/ Семикіна Олена В'ячеславівна. – К., 2003. – 175 с.
2. John Zukowsky. Building For Air Travel // – Munich-New York. The Art Institute of Chicago, 1996. – 175 с.
3. Ковтун Т.О. Архітектурно-планувальні прийоми захисту аеровокзального комплексу «Вінниця» від терористичної загрози / Т.О. Ковтун, Н.Ю. Авдеева // АРХІТЕКТУРА ТА ЕКОЛОГІЯ: Матеріали VIII Міжнародної науково-практичної конференції (м. Київ, 31 жовтня – 01 листопада 2016 року). – К.: НАУ, 2016. – С.133-135.
4. ДБН В.3.2-2-2009. – Державні будівельні норми України:

Житлові будинки. Реконструкція та капітальний ремонт: К.: Мінрегіонбуд України, 2009. – 16 с.

5. Холл П. Городское и региональное планирование [текст] / П. Холл; перевод с английского В. А. Новиков; [под редакцией Г.В. Ильинского]. – М.: Стройиздат, 1993. – 247 с.: ил. – ISBN 5-274-01201-9

Аннотация

В статье рассматриваются особенности перепланирования международных аэровокзалов, проблемы их усовершенствования при выявлении основных этапов реконструкции. Представляется анализ проблем на этапах реконструкции аэропортов в условиях развития инфраструктуры и увеличения авиaperевозок, усовершенствования архитектурно-планировочных решений аэровокзалов, с созданием терминала с дополнительными элементами безопасности средствами архитектуры.

Ключевые слова: реконструкция аэровокзалов, аэровокзальный комплекс, терминал с элементами дополнительной безопасности, архитектура, международный аэропорт.

Abstract

The article deals with the peculiarities of the redevelopment of international air terminals, the problem of their improvement in identifying the main stages of reconstruction. The analysis of problems at the stages of reconstruction of airports in the conditions of infrastructure development and increase of air transportation, improvement of the architectural and planning decisions of the air terminal, with the creation of a terminal with additional security elements by means of architecture is given.

Key words: reconstruction of air terminals, terminal station complex, terminal with elements of additional safety, architecture, international airport.

Стаття надійшла до редакції у листопаді 2017р.